

АРХИТЕКТУРА

Списание
за архитектурно творчество,
архитектурна теория
и критика

2023/3-4

САБ
СЪБИТИЯ
КОНКУРСИ И РЕАЛИЗАЦИИ
КРИТИКА
ОБРАЗОВАНИЕ И ПРОФЕСИЯ
ПРИЛОЖНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
ГОДИШНИНИ

ИЗДАНИЕ НА СЪЮЗА НА
АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

КОНКУРСИ И РЕАЛИЗАЦИИ

ФАБРИКА ЗА ОТДИХ СПОРТНО-РЕКРЕАЦИОННИЯТ КОМПЛЕКС „ЧЪРЧИЛОВИ ЛИВАДИ“, МИСИСАГА, КАНАДА

Красимир Василев

Д-р арх. Красимир Василев завършва Архитектурния факултет на ВИАС през 1981, а през 1992 защитава докторска дисертация в Московския архитектурен институт в областта на планирането и архитектурата на яхтените комплекси в контекста на Черноморската рекреационна система. Работил е в направление "Пристанища" на "Транспроект". През 1994 открива свое архитектурно студио в София. От 2000 живее в Торонто, Канада, където работи с някои от най-утвърдените канадски архитектурни и градоустройствени фирми, както и самостоятелно. Работил е по проекти в Канада, България, САЩ, Русия, Китай, Южна Америка и Африка като редица от тях са отличени с престижни архитектурни награди. През 2015 Красимир Василев получи наградата за български архитект, работещ в чужбина на юбилейната изложба по повод 50-годишнината на Съюза на архитектите в България. Има редица публикации посветени на архитектурния език в контекста на мултикультурното общество, както и на морската архитектура и характеристиките на бреговата зона.

Архитект: MJMA, Торонто, Канада

Проектантски колектив: Дейвид Милър, Тед Уотсън, Тимоти Беланжер, Тайлър Уолкър, Крис Бърбидж, Тариша Долинък, Обина Огунедо, Лиланг Дадсън, Дарлин Монтгомъри, Кейли Макелър, Джеръми Кембел, Кейлъб Цуи, Красимир Василев

Снимки: Скот Норсупорт

В типологията на обществените сгради в Канада съществено място заемат т. нар. „community“ (къмънити) центрове. В тази категория е и комплексът „Чърчилови ливади“, в работата на който имах удоволствието и честта да участвам. В превод от английски „community“ означава „общност“ и именно този общински елемент най-пълно характеризира този тип комплекси. Общината не предполага очертаване на някакви граници, напротив – тя е отворена както за живеещите в непосредствена близост до комплекса, така и за целия 800-хиляден град Мисисага, а и за целия регион с център Торонто (който е на около 30 минути с кола). Спе-

циално предназначен обществен транспорт осигурява достъпа до спортно-рекреационния комплекс.

Разположен на 20 ха площ, комплексът включва обширен парк за отдих, както и поредица от закрити и открити спортно-рекреационни съоръжения. В основната сграда са разположени два басейна – един 25-метров плувен и един развлечателен, многофункционален спортен салон с възможност за игра на баскетбол, волейбол, бадминтон и др., фитнес студио, съблекални и други спомагателни помещения. Комплексът включва още две футболни игрища (единото с надуваема покривна конструкция за целогодишно ползване), открита баскетболна площадка, която през зимния сезон се трансформира в хокейна, специално съоръжение за скейтборд, детска площадка, съоръжения за фитнес, алеи за разходки с обозначени разстояния и опознавателни маршрути и др. Предстои изграждане в следваща фаза на съоръжения за крикет и тенис.

Сградата център на комплекса е проектира-

Разпределение и разрез

1. главен Вход, 1а. Вход откъм парка, 2. Вестибюл, 3. спортен салон, 4. басейн, 5. плувен басейн, 6. съблекални, 7. душове, 8. администрация, 9. съблекални салон, 10. обслужване на парка, 11. покрита Връзка с футболното игрище за целогодишно ползване

Plan and section

1. main entry, 1a. entry from the park, 2. lobby, 3. gymnasium, 4. pool, 5. lap pool, 6. changing rooms, 7. showers, 8. administration, 9. changing rooms gym, 10. parks operation, 11. covered link to the soccer field with air-supported fabric structure

на като павилион в паркова среда. Композицията е ясна и четлива: изцяло остъклен разпределителен коридор от страната на паркинга и главния подход към сградата води към съблекални, офиси и други обслугващи помещения и оттам към разположените в линия басейни и спортен салон. Обширен Вестибюл на две нива разделя и в същото време обединява визуално пространствата на басейните (със специални изисквания към микроклиматата) и на спортния салон. Стълбата от масивно дърво във Вестибюла, наред с функционалното си предназначение, въздейства като монументална пластика – център на композицията. Динамичният контур на окочените тавани с извисено горно осветление, ориентирано на север и осигуряващо мека дифузна светлина в интериора, черни въвхновение от архитектурата на Йорн Утсон и неговите „извити“ тавани.

Въпреки значителните размери на сградата-павилион (застроена площ от 4750 кв.м и разгъната площ от 7000 кв.м), архитекту-

рата въздейства с лекота и елегантност. По-затворената скулптурна източна фасада с метална обшивка преминава в изцяло остъклена фасада, отворена към парка и спортните площи на запад. Тук колонадата от масивно дърво продължава в покрита веранда с удобни места за сядане по цялата дължина на фасадата. Алуминиевата скулптурна решетка, обвиваща носещата сървена конструкция, придава монументалност и единство на фасадата, като едновременно допринася за уютта на верандата. Това междинно пространство, в което се преливат интериор и екстериор, е любимо място за социално общуване. През деня алуминиевата решетка предпазва интериорите от западното слънце. Вечер осветлението на сградата прониква през решетката, подчертавайки ритъма на колонадата и по този начин действа като светещ ориентир в парка.

Проектиран от същия колектив, ландшафтният дизайн е напълно интегриран с архитектурата и интериора. На места релефът

Източна фасада / East facade

е преобразуван с изкуствени хълмове, за които са използвани земни маси от изкопните и подравнителни работи на обекта. Специална екологична защита е осигурена за съществуващия заблатен терен. Проектирана е и изкуствена водна площ, която спомага за регулиране и ползване на дъждовните води. Тези елементи на проекта, наред с вече споменатите архитектурни похвати като използването на дървена конструкция, слънцезащитна решетка и др., доприносаха за получения LEED™ сертификат за устойчив архитектура.

Проектът осигурява достъпна и универсална среда за хора със специфични физически нужди, а също така отчита изискванията на различни групи ползватели. Така например залата за водни спортове е оборудвана с механизирани щори, които служат за визуална преграда при ползването на басейните от определени религиозни общности.

Строителството на този за 37 милиона щатски долара комплекс съвпадна с периода

на пандемията и това, разбира се, изискваше преодоляване на редица допълнителни предизвикателства най-вече от страна на изпълнителя, в т.ч. нарушенено снабдяване с някои строителни елементи, временно спиране на работата, ежедневен контрол върху състоянието на работещите на обекта и т.н. В резултат на координираните усилия между строители, проектиращи и възложител комплексът беше завършен през 2022.

Този изключително успешен проект вече получи редица отличия и архитектурни награди в Канада и САЩ. Най-голямото признание обаче е огромният и все по-нарасващ интерес към комплекса от редовите ползватели, които в момента са от поредъка на 1200 до 1500 на ден. Осигуряването на възможности за всекидневен отдих на широки социални групи и насычаването на здравословен начин на живот (като физически, така и социален) на хиляди обикновени хора, превръща този комплекс в една съвременна „фабрика“ за отдих и рекреация, съответстваща на потребностите на ХХI век.

Поглед към сградата от парка с баскетболното игрище и съоръжението за скейтборд на преден план
View to the building from the park with basketball court and skate park in foreground

CHURCHILL MEADOWS COMMUNITY CENTRE

Mississauga, Canada

Krassimir (Kris) Vassilev, PhD

Architect: MJMA, Toronto, Canada

Project Team: David Miller, Ted Watson, Timothy Belanger, Tyler Walker, Chris Burbidge, Tarisha Dolyniuk, Obinna Ogunedo, Leland Dadson, Darlene Montgomery, Caileigh MacKellar, Jeremy Campbell, Caleb Tsui, Krassimir (Kris) Vassilev

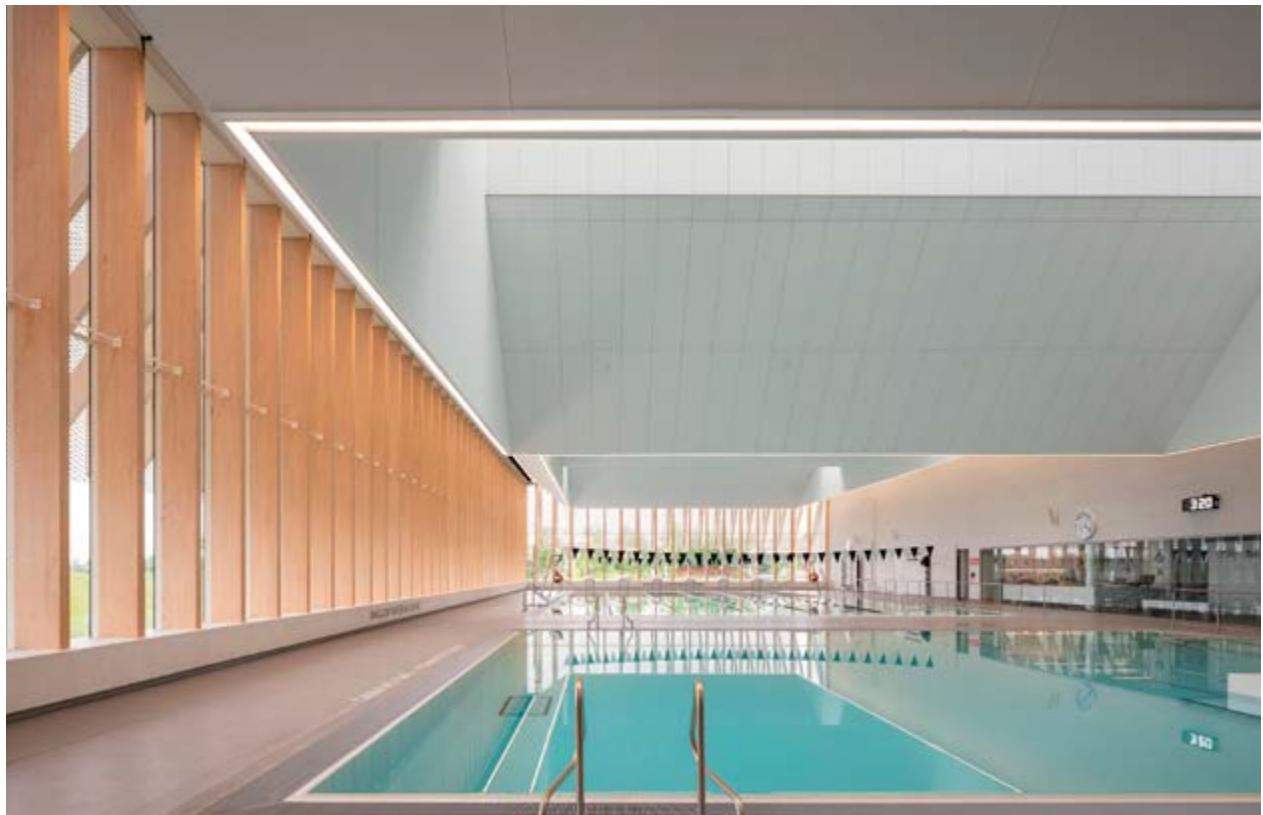
Photography: Scott Norsworthy

Located on a 20-hectares residual site in Mississauga, Canada, Churchill Meadows Community Centre comprises a large park and an array of indoor and outdoor recreational facilities. The main building, envisioned as a glimmering pavilion in the park, has a clear and readable composition: a fully glazed corridor to the east connected at its length to a bar of changing rooms and showers and, through them, to an aquatic hall with a 25m-lap pool and a leisure pool, and a triple gymnasium open towards the park to the west. A double-height lobby separates the aquatic hall and the gymnasium while connecting them visually. The building's focal point is a grand stair in the lobby made of cross-laminated mass timber, which leads to the second floor amenities while acting as a monumental sculpture with elevated viewing platforms.

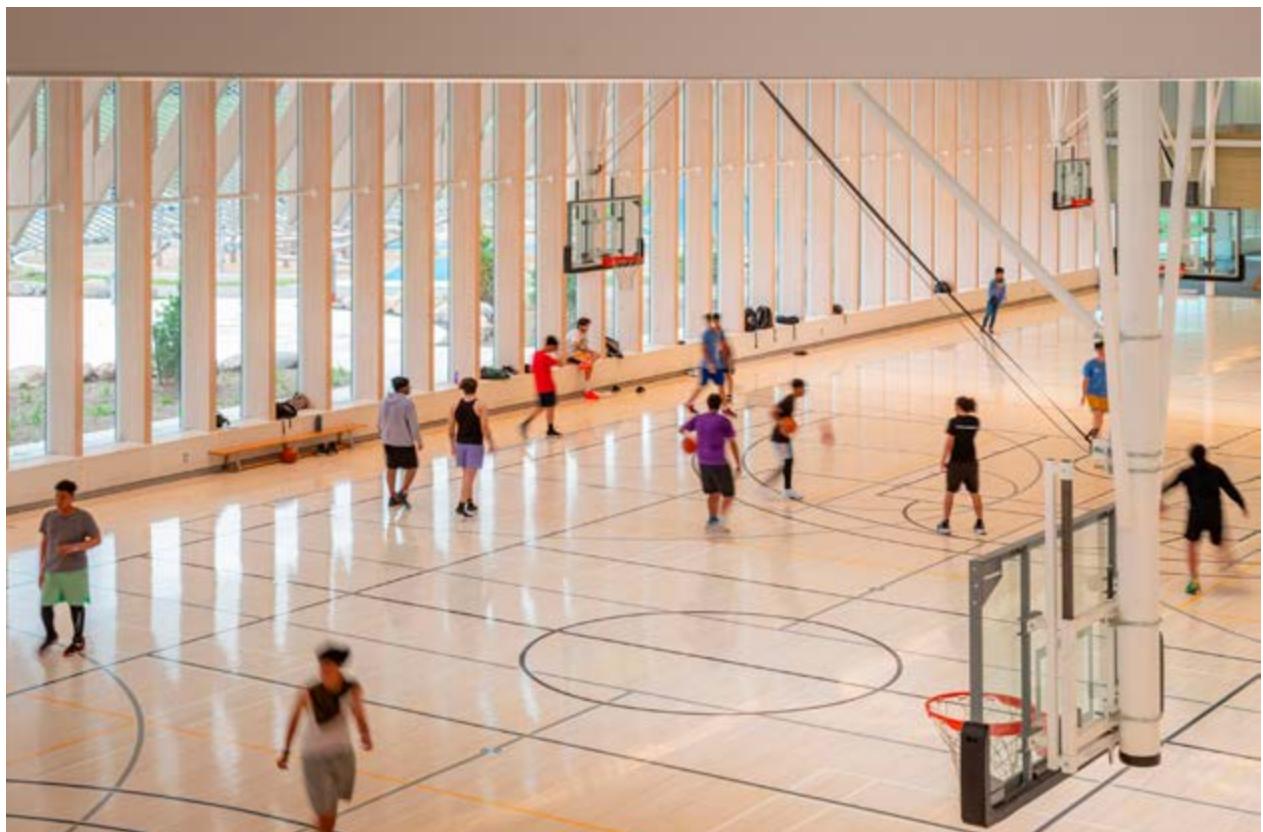
Despite the large 4,750 m² footprint of the building, the architectural expression is light and elegant. The more enclosed and sculptured metal skin east facade opens to a floor-to-ceiling clear glass curtain wall to the west, supported by glue-laminated mass timber columns. The colonnade provides also structural supports to a sheltered "porch" facing the park, wrapped with a three-dimensional expanded aluminum mesh. This space in-between interior and exterior with benches running along the entire length of the building is a hospitable place for social interaction. During the day the aluminum mesh provides sun protection and shading; at night, the illumination of the building filters through the mesh, highlighting the rhythm of the colonnade and transforming the building into a marker in the park. On the interior side, triangular skylights are incorporated into the dynamic contour of the ceilings to bring natural light to the pool, the gym and the lobby, and thus contributing to the lightness of the architecture.

The outdoor facilities include two soccer fields (one with air-supported fabric structure), a basketball court, which becomes a hockey rink in the winter, a playground, a skate park and others. Designed by the same firm, the landscape is fully integrated with the architecture and the interiors. The project meets the requirements for LEED™ Silver certification for sustainable design.

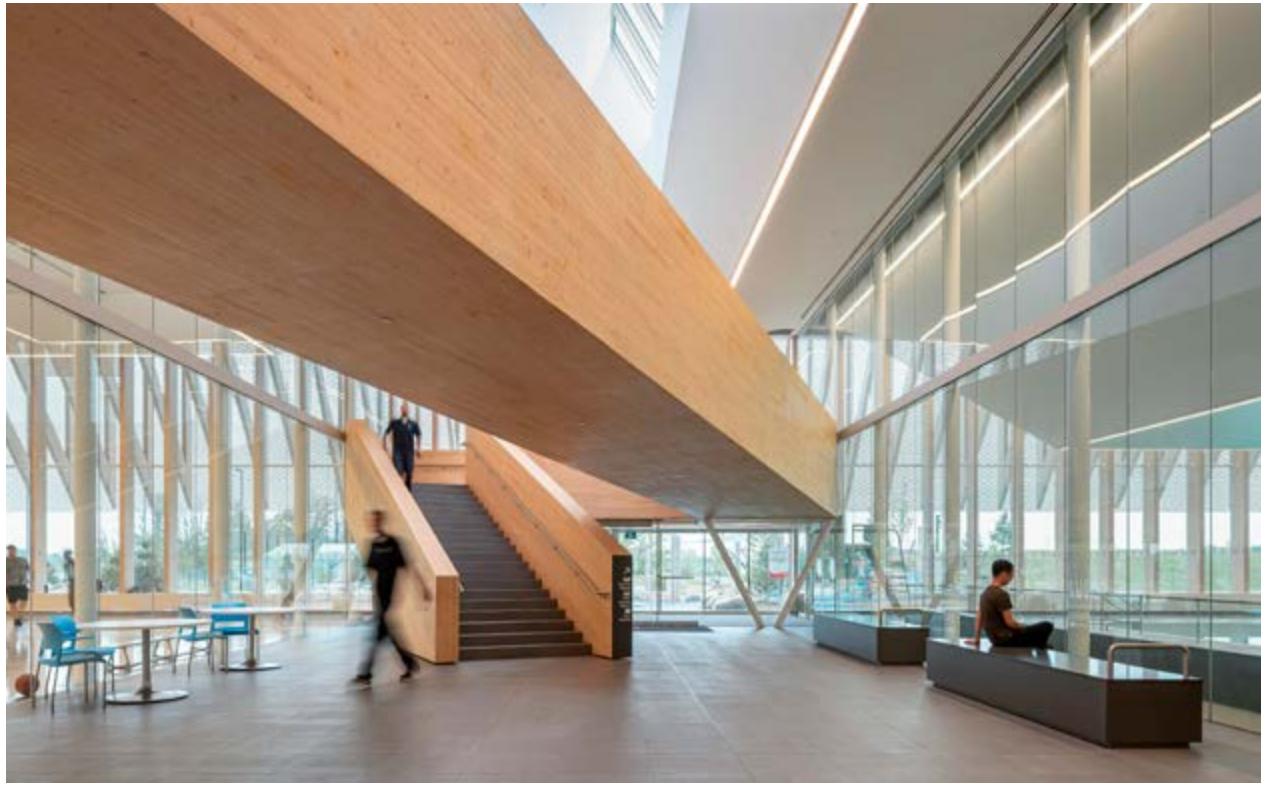
The site and the building are accessible and inclusive, with 1200 to 1500 users currently per day. This increasingly popular facility, which provides opportunities for everyday sport and recreation, and encourages healthy living for thousands of regular people and diverse community groups, is an example of a new type recreational „factory”, which corresponds to the needs of the 21 century.

Плувният басейн с горното осветление / The lap pool with skylights

Спортният салон / Gymnasium

Вестибюълът с монументалната стълба и поглед към парка; отдясно са разположени басейните а отляво - спортният салон / The lobby with the grand stair - view to the park; pools to the right and gymnasium to the left

Главният разпределителен коридор към съблекалните / Main corridor to changing rooms

**Списание
за архитектурно творчество,
архитектурна теория и критика**

арх. Петър Диков
арх. Илиян Николов
арх. Истемианна Атанасова
арх. Магдалина Ръжева
арх. Евгения Кукушева
арх. Мартин Христов
арх. Борис Тукварски
арх. Лиляна Тодорова
арх. Виктор Муньоз Санц
арх. Елисавета Георгиева
Кремена Борисова
арх. Явор Панев
г-р арх. Красимир Василев
г-р арх. Добрена Желева-Марминс
г-р арх. Васил Кашукеев
дипл. инж., арх. Стоян Тодоров
арх. Радосвет Вълков
арх. Игнат Тодоров
г-р изк., арх. Иван Лапатов
ланг. арх. Димо Петров
чл.-кор. проф. арх. Атанас Ковачев г.а.н.

**ИЗДАНИЕ НА СЪЮЗА НА
АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ**

Цена: 15 лв.